

Sobirania alimentària: de proximitat i ecològica

La producció ecològica en el sector primari creix lentament en una transformació vital cap a la consecució de la sobirania alimentària.

>> Dues nenes a l'aula d'entorn rural de Cal Cigarro.

Text > **SERGI COT**

A les comarques gironines hi ha diverses iniciatives d'agricultura i ramaderia ecològiques, algunes de més antigues i altres de més recents, però que comparteixen objectius: treballar des de la proximitat i per a la proximitat per enfortir un sistema de producció i de consum ecològics arreu del territori i dirigir l'activitat en aquesta direcció. Segons les dades del 2020 del Consell Català de la Producció Agrària Ecològica (CCPAE), la producció bio i ecològica a Catalunya augmenta respecte a anys anteriors, tant en explotacions com en producció i en facturació. En el registre de 2020 hi havia 4.496 operadors censats en

Fotos > **JOAN AURELI MARTÍ**

producció ecològica —523 a la demarcació de Girona—, repartits en quasi cinquanta mil hectàrees. Aquesta xifra d'operadors representa que n'hi ha trenta-cinc més que l'any anterior.

En aquest reportatge ens hem centrat en tres exemples de projectes singulars. Tres iniciatives que comparteixen la mateixa filosofia: la granja Mas Estrach, la granja La Selvatana i Cal Cigarro.

En primer lloc, la granja Mas Estrach és un projecte familiar de granja d'avicultura ecològica a Fornells de la Selva. Aquest projecte es va plantejar, iniciar i arrencar entre el 2019 i el maig de 2020, enmig de la pandèmia del coronavirus. El Mas Estrach disposa de

>> *L'Alba de Cal Cigarro.*

>> *Hortes de Cal Cigarro.*

1.150 gallines distribuïdes en quatre galliners auto-construïts de cinquanta-sis metres quadrats i cinc mil metres quadrats de patis per pasturar. També disposa de dotze hectàrees de conreus extensius i d'horta, que serveixen per complementar la producció d'ous ecològics en la venda directa que s'hi fa els dimarts a la tarda i els dissabtes, a part de la venda a través d'un distribuïdor, que de moment comercialitza els ous a botigues del Gironès, l'Alt Empordà, el Baix Empordà i Barcelona. Ara mateix, «representa una idea engegada recentment, amb totes les dificultats associades, que ha arrencat i vol acabar sent un projecte integral que combini avicultura, agricultura i espais d'educació

ambiental», comenta en Gerard, el fundador, qui tira el projecte endavant conjuntament amb els seus pares i la Mireia. La granja Mas Estrach és membre del col·lectiu ASPEGI i utilitza tècniques de l'agricultura regenerativa i biodinàmica.

En segon lloc, la granja La Selvatana està situada entre Cassà de la Selva i Campllong, i és una granja de producció ecològica de llet i derivats lactis que està en funcionament des del 1970. Tot i això, s'hi ha fet una transformació ecològica i disposa del segell ecològic des del 2003. Comprèn vuitanta hectàrees de camp i uns tres mil metres quadrats d'instal·lacions, on actualment hi ha setanta-vuit vaques adultes i quaranta-sis de joves. L'Anna i l'Alfons insisteixen que el concepte de granja ecològica és trencador, i la defineixen com un «hotel on estan monitorades i fan i desfan amb llibertat, mentre que nosaltres només ens n'encarreguem del manteniment i la cura». Un robot automatitzat en controla els processos com l'alimentació o la munyida, i d'aquesta manera en rebaixa la sobreexplotació i n'augmenta el benestar. A La Selvatana duen a terme tot el procés integral de producció, comercialització i distribució, i actualment la major part de la venda es destina a menjadors col·lectius (com ara a escoles o residències d'avis), a més de botigues i altres grups de consum.

Per acabar, el projecte de Cal Cigarro està situat a la zona de les Hortes i les Deveses de Salt. L'Alba, que el va iniciar l'any 2016 i que en gestiona les activitats en auge, el defineix com una «aula d'entorn rural d'interès municipal». Hi fan des d'educació rural i ambiental, amb casals d'estiu i activitats extraescolars, fins a producció i venda de cistelles ecològiques, de proximitat, fresques, de temporada i fetes al gust, que s'adquireixen a través del web (www.calcigarro.cat). Funcionen amb la filosofia «de l'hort a casa», i aprofiten al màxim els recursos i els residus generats per aconseguir un grau de circularitat elevat. Ara són tres treballadors en nòmina i el seu pare, i se centren, essencialment, a educar i sensibilitzar.

Aquests tres projectes genuïns són només alguns exemples dels nombrosos espais que hi ha a les comarques gironines i arreu, i que com a societat ens són vitals per dur a terme la transformació urgent i necessària cap a un model de major sobirania alimentària i un consum més just, sobretot per fer front a les crisis climàtiques i socials actuals. Preservem-los, cuidem-los, ajudem-los i fem-ne difusió!

>> Tomateres a les hortes de Cal Cigarro.

>> Ous ecològics de Mas Estrach.

>> En Gerard de la granja Mas Estrach.

>> L'Anna i l'Alfons de La Selvatana.

>> En Gerard amb les seves gallines a Mas Estrach.

>> Primer pla d'una gallina de Mas Estrach.

>> Vaques a La Selvatana.

>> Productes de La Selvatana.

>> Obrador de La Selvatana.